

In 1989 meer overzomerende Roodhalsfuten op de Grevelingen

Gerard Ouweneel

Sinds ten minste 1984 plegen Roodhalsfuten op de Grevelingen te overzomereren (Ouweneel 1985). De vogels concentreren zich aan de westzijde van de Grevelingendam, enkele honderden meters ten zuiden van de plaats waar deze een hoek vormt met de dijk van Overflakkee.

Zomer 1989 bereikte de concentratie een tot dusver ongekeerde omvang. Gedurende de periode mei tot en met augustus bezocht ik de lokatie op z'n minst wekelijks. Met uitzondering van de eerste helft van mei, werden bij ieder bezoek Roodhalsfuten vastgesteld, zij het dat per opeenvolgend bezoek de aantallen konden verschillen. Verstoring door watersportrecreatie en/of uitwaaiering van de concentratie over de Grevelingen zullen daarbij een rol hebben kunnen spelen.

periode	maximaal aanwezige aantal	datum
15 april t/m 30 april	4	30 april
1 mei t/m 15 mei	-	-
16 mei t/m 31 mei	4	20 en 27 mei
1 juni t/m 15 juni	18	10 juni
16 juni t/m 30 juni	8	18 juni
1 juli t/m 15 juli	12	10 juli
16 juli t/m 31 juli	15	30 juli
1 augustus t/m 15 augustus	21	5 augustus
16 augustus t/m 31 augustus	21	26 augustus

Tabel. Overzicht aanwezige Roodhalsfuten in de Grevelingen nabij de Grevelingendam in de maanden april tot en met augustus 1989.

Uit het overzichtje komt naar voren dat in juni maximaal achttien Roodhalsfuten op de lokatie aanwezig waren. Deze vogels waren toen alle in broedkleed. Volgens Cramp et al (1977) is de Roodhalsfuut tijdens het broedseizoen luidruchtig. Deze niet-broedende overzomerende Roodhalsfuten vertoonden echter welhaast een lethargisch gedrag. Enkele malen nam ik waar dat de

vogels onderling tot een baltsrelatie kwamen, zij het ingehouden, waarbij eens, op 10 juni 1989, geluid ten beste werd gegeven.

Op 15 juli 1989 waren de eerste vogels in de rui. Een zich uit het water verheffend en de vleugels spreidend exemplaar liet zien de slagpennen te missen. Eind augustus verkeerden nog steeds Roodhalsfuten in vleugelrui.

Roodhalsfuten overzomereren sinds 1984 op de Grevelingen.

Foto: J. van 't Hof.

Onder de op 15 juli 1989 aanwezige zes vogels bevond zich een juveniel exemplaar. Met zijn sterk gestreepte wangen en zwak roodbruine voorhals was het exact de door Paul Barruel geportretteerde vogel in Cramp et al (1977). Vóór 15 juli 1989, en ook nadien, heb ik geen juveniele Roodhalsfuut ter plaatse waargenomen. Deze eenmalige verschijning ontkrachtte de theorie dat de ter plaatse overzomerende en ruiende Roodhalsfuten steeds het zelfde gezelschap betrof. Aangenomen mag worden dat deze vogel, al dan niet alleen, na het vliegvlug worden het broedgebied heeft verlaten.

Dit brengt ons tot de hypothese over een mogelijk broeden van de soort in het gebied van de Grevelingen, ook al omdat er een tendens is dat de Roodhalsfuut zijn broedgebied uitbreidt (Devillers et al 1988). Gelet op de door de soort geprefereerde broedbiotoop van kleine en beschut-

■ G.L. Ouweneel, Lijster 17, 3299 BT Maasdam.

LITTERATUUR:

Cramp, S. & K.E.L. Simmons (1977): The birds of the Western Palaearctic. Deel 1. Oxford University Press, Oxford.
Devillers, P. & W. Roggeman, J. Tricot, P. del Marmol, C. Kerwijn, J.P. Jacob & A. Ansell (1988): Atlas van de Belgische broedvogels. Brussel.

Ouweneel, G.L. (1985): Overzomerende Roodhalsfuten *Podiceps grisegena* op de Grevelingen. Limosa 58 : 74-75.

Oprichting Nederlandse Zeevogelgroep

Op 1 januari 1991 zal de Nederlandse Zeevogelgroep worden opgericht. Met deze vereniging wordt beoogd het onderzoek aan zeevogels in en vanuit Nederland te stimuleren en verder te ontwikkelen. Door een nauwere samenwerking tussen onderzoekers, zowel professioneel als amateur, te bewerkstelligen zou lopend onderzoek kunnen worden verdiept en kan nieuw op elkaar afgestemd onderzoek worden opgezet.

De Club van Zetrekwaarnemers (CvK) en het Nederlands Stookolieslachtoffer (NSO) zullen opgaan in de nieuwe vereniging, die tegelijkertijd de CvZ als sectie van de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU) zal vervangen. Er is dus niet zo zeer sprake van een nieuwe groep, maar van reorganisatie om krachten te bundelen en versplintering van onderzoek aan zeevogels in ons land tegen te gaan.

Een belangrijk doel van de zeevogelgroep is de uitwisseling van gegevens. Centraal hierin staat het uitgeven van een tijdschrift (Sula) en de organisatie van symposia en themadagen. Behalve dat hierbij het onderzoek aan zeevogels onder de aandacht van een breder publiek gebracht zal worden hebben deze bijeenkomsten tot doel om contacten met onderzoekers van andere aspecten van het mariene milieu te onderhouden. De Nederlandse Zeevogelgroep hoopt door het onderhouden van nauwe banden met alle Nederlandse zeevogelonderzoekers een centraal aanspreekpunt te kunnen vormen voor een eerste contact met Nederlands zeevogelonderzoek en de zeevogelgroep streeft ernaar dit onderzoek ook in het buitenland te kunnen promoten. Het initiatief om te komen tot deze nieuwe organisatie heeft in de afgelopen twee jaren voldoende ondersteuning en medewerking verworven om nu daadwerkelijk tot oprichting te kunnen overgaan. Een gemeenschappelijk voorlopig bestuur zal tijdens de oprich-

tingsvergadering begin 1991 worden voorgedragen aan de leden. De huidige leden van de CvZ en de abonnees van het tijdschrift Sula zullen worden voorgesteld om het lidmaatschap van de nieuwe organisatie te aanvaarden. Leden van de zeevogelgroep ontvangen het tijdschrift Sula en worden geïnformeerd over activiteiten en overige publicaties van de zeevogelgroep. In Sula zullen NSO en CvZpublicaties blijven verschijnen, maar gestreefd wordt naar een verbreding van de inhoud naar andere takken van zeevogelonderzoek. Artikelen of korte bijdragen voor Sula over zeevogels of zeezoogdieren worden door de redactie met belangstelling tegemoetgezien. Al in 1990 zal Sula in een sterk verbeterde uitvoering verschijnen en voor eind 1990 wordt een speciaal nummer met een overzicht van Nederlands zeevogelonderzoek voorbereid.

Geïnteresseerden worden van harte uitgenodigd zich te melden bij het (voorlopige) secretariaat van de Nederlandse Zeevogelgroep en nu al abonnee te worden van Sula.

■ Voor nadere informatie: Nederlandse Zeevogelgroep i.o., secr. J.A. van Franeker, per adres Dribergseweg 16c, 3708 JB Zeist.

tingsvergadering begin 1991 worden voorgedragen aan de leden. De huidige leden van de CvZ en de abonnees van het tijdschrift Sula zullen worden voorgesteld om het lidmaatschap van de nieuwe organisatie te aanvaarden. Leden van de zeevogelgroep ontvangen het tijdschrift Sula en worden geïnformeerd over activiteiten en overige publicaties van de zeevogelgroep. In Sula zullen NSO en CvZpublicaties blijven verschijnen, maar gestreefd wordt naar een verbreding van de inhoud naar andere takken van zeevogelonderzoek. Artikelen of korte bijdragen voor Sula over zeevogels of zeezoogdieren worden door de redactie met belangstelling tegemoetgezien. Al in 1990 zal Sula in een sterk verbeterde uitvoering verschijnen en voor eind 1990 wordt een speciaal nummer met een overzicht van Nederlands zeevogelonderzoek voorbereid.

Geïnteresseerden worden van harte uitgenodigd zich te melden bij het (voorlopige) secretariaat van de Nederlandse Zeevogelgroep en nu al abonnee te worden van Sula.

■ Voor nadere informatie: Nederlandse Zeevogelgroep i.o., secr. J.A. van Franeker, per adres Dribergseweg 16c, 3708 JB Zeist.

Wapperende plastic zakken: zinvol of schadelijk voor weidevogels?

Een experiment met het plaatsen van stokken met plastic zakken om gruttoezinnen van maailand af te jagen, had vooralsnog geen negatief effect, maar bij het plaatsen kan men wel op enige problemen stuiten.

Hierover verscheen een artikel in 'Vanellus' XLII, nummer 5 : 119-127, september-oktober 1989 'Gruttoezinnen van maailand afjagen met wapperende plastic zakken: zinvol en/of schadelijk voor weidevogels die nog broeden?' door Maurice Kruk, Joslyn Hooijmeijer & Martien Kooyman.